

БЕОГРАД - Председник Србије Томислав Николић изјавио је данас да српски народ није хтео силом да присваја туђе, а своје се трудио да сачува и очува, јер кроз суочавање са историјом боље разумемо садашњост.

"Иако припадамо групи старих европских народа, ми Срби нисмо освајањима прикупљали стваралаштво других народа. Ми се не придржавамо само декларативно хришћанских вредности које прокламују да је отето проклето. Силом нисмо хтели да присвајамо туђе, али смо се трудили да своје сачувамо и очувамо", рекао је Николић на отварању сталне поставке реконструисаног Музеја СПЦ.

Према речима председника, чувањем онога што је наше, упознајемо сопствену прошлост, суочавамо се са историјом, како би разумели и спознали садашњост.

Николић је истакао да српски народ има богату духовну традицију која је одолела бројним искушењима и вишевековним страдањима и додао да ратови, избеглиштво, притисци нису умањили његову љубав према правди, слободи, домовини, пријатељима, вери...

Историја српског духовног бића, додао је председник Србије, уткана је у бројне предмете, првобитно похрањене у ризнице, некада посебне просторије при олтару, а ризница је била место где су се чували сакрални предмети, иконе, скупочени прилози, богослужбене реликвије, црквене књиге, одоре...

"Колико смо ми Срби помагали изградњу ризница, толико смо духовно узрастали. Некадашње ризнице српске духовности, прерастале су материјом омеђени простор и постајале музеји", навео је Николић.

Председник је подсетио да је Музеј СПЦ отворен 14. јуна 1954. године, пролазиви дуг пут, од ризнице, преко "Художествене хранилице" отворене 1858. године у просторијама Београдске митрополије, Конака кнегиње Љубице до данашње поставке у Патријаршком двору, да је идеју о оснивању Музеја први изрекао Патријарх српски Јосиф Рајачић 1851. године, а на реализацију се чекало читав век.

За то време, додао је, мењале су се друштвене прилике, пролазили су ратови и свакојака страдања, али се рад на прикупљању грађе за будући Музеј никада није прекидао.

И данас једнако живо траје, захваљујући доброту људи који личне збирке, уметнине, књиге, драгоцености, читаве легате уступају музеју Српске православне цркве.

"Да није било свести о значају чувања историјских драгоцености, добар део наше вишевековне прошлости остао би расејан по Европи, или би био заувек изгубљен", истакао је председник Србије.

О томе сведочи пре шест деценија Патријарх српски Викентије рекавши на отварању музеја Српске православне цркве: "У тешкој и мучној српској прошлости нестајали су градови, дворци, тврђаве, али је остао један део културног блага по манастирима и црквама у којима су га кроз векове чували и сачували српски монаси и свештеници."

"Вишегодишња обнова музеја Српске православне цркве је завршена. Међутим, то није крај. Ми и даље неуморно радимо на обнављању других музеја у Србији. Са великим нестрпљењем очекујемо да се обновљеним придруже и изузетно значајни - Народни музеј и Музеј модерне уметности", поручио је Николић.

Према његовим речима, поставка која је данас пред нама, као и она којом је Музеј отворен пре шездесет две године, једнако је посвећена вековном развоју Српске православне цркве колико и духовном узрастању српског народа на овим просторима.

"У овој јединственој ризници одговоре на многа историјска и цивилизацијска питања тражиће и проналазити наши савременици и наши потомци", уверен је председник Србије.

Како је истакао, музеологија је значајна за српску државу и друштво из два разлога. Први је да нас други народи боље упознају и сагледају, а други да истакне нашу историјску повезаност са светом и нашу посебност, индивидуалност, наш јединствени културолошки идентитет.

Николић је закључио да стални рад на допуни збирки, научна истраживања, публикације, скупови, жива размена искуства и сарадња са међународним институцијама, обнова музеја и побољшање њиховог рада, није тек наш цивилизацијски дуг према прошлости и прецима, већ и један од високо уздигнутих видика са којих се пружа поглед на будућност коју ћемо, ослоњени на знања о сопственим коренима, боље разумети и смелије стварати, на добробит оних који долазе после нас.

"Не смемо дозволити да нас униште тако што ћемо заборавити сопствене корене", закључио је Николић.

Отворен реконструисани Музеј СПЦ

БЕОГРАД - Нова стална поставка у реконструисаном Музеју Српске православне цркве свечано је отворена вечерас у присуству председника Томислава Николића, патријарха Иринеја и бројних високих званица.

Патријарх Иринеј је рекао да је део великог духовног блага Србије, које је сада

изложено у реконструисаном Музеју, до сада било у депоима и да није постојала прилика да они који су заинтересовани сазнају шта све поседује СПЦ и колико је велико културно и духовно наслеђе Србије сакупљено још од 13. века.

Патријарх је захвалио влади и министарству културе на подршци реконструкцији музеја истичући да је ово само привремено решење и да је неопходно наћи пут да све што је у депоима нађе своје место.

"Ово је прва прилика да се велико и драгоцено благо учини доступним онима који желе да га виде. Да није било помоћи министарства културе и Републике Србије наши историчари уметности још не би имали прилику да то благо виде", рекао је патријарх.

Министар културе и информисања Братислав Петковић истакао је на отварању нове поставке да данас можемо да се поносимо пред светом традицијом и културом које су уграђене у темеље савремене европске цивилизације захваљујући монасима који су протеклих векова бранили, сакривали и чували непроцењива културна блага.

"Њима можемо да захвалимо што су ове вредне реликвије, богослужбене књиге, драгоцени предмети и врхунска уметничка дела стигла до нас", рекао је Петковић и додао да само као народ свестан сопствене вредности и поштујући своје наслеђе и историју, задржаћемо своје заслужено место у друштву великих народа.

Високе званице у обилазак нове поставке водио је управник Музеја СПЦ Владимир Радовановић који је указао на значај оригиналних предмета везаних за историју српског народа и српске цркве међу којима су неки експонати нулте категорије као и неки који до сада нису виђени.

Благо чувано вековима у црквеним ризницама, најчешће у засебним просторијама при олтару, предмети религиозног карактера али и дарови, позлаћени путири, скупоцене чаше, украшени крстови, окована јеванђеља, илуминиране књиге, драгоцени предмети које су цркви поклањали српски владари, великаши и црквени великодостојници, заблистали су у обновљеном музејском простору.

Музеј СПЦ основан је 1954. године, уз помоћ министарства културе и информисања реконструисан је у модеран музејски простор, предмети непроцењиве верске, културне и уметничке вредности добро су осветљени, уз јасне музеолошке одреднице доступнији су савременим посетиоцима, домаћим и иностраним.

Предмети за богослужбене намене, рукописне књиге, повеље, плаштаница краља Милутина (крај 13. - почетак 14. века), одора Светог кнеза Лазара, митра Катарине Кантакузине, Јефимијина похвала кнезу Лазару, повеља цара Душана, кивот Светог Стефана Дечанског из 1343. године, повеља Вука Бранковића, икона Христа Сведржитеља из 15. века, ручна кадионица из 1654, панагијар београдског митрополита хаџи Илариона који у себи има честице часног крста из 1664. године и најстарији изложени експонат Дечанско апокрифно јеванђеље из 13. века, неки су од 250 експоната.

(Танјуг)